

Kraujo raudonumo lūpdaziu paryškintos lūpos nepriekaiština

Kruopščiai manikiūrinė Jennifer Echols prisilietė prie jos pirmą kartą nuo ginčo pradžios prieš kelias

– Kad jau tai išsiaiškinome, žinai, ką dar galėtum dėl manęs

Puota prasidėjo netrukus po jų pokalbio. Močiutės kiemą, u

mersedesai, pakitę senų lėkų pabėngias varietus ir eiklius i

prie aukšto laigo ir tit aukus šikines žuoladas stebėjo s

valdė gretimą, ūki. Močiutė manė, kad iš dviejų būtų puik

Kodėl gi ne? – Margina pamojė zujančiam padavėjui ir paėm

taurę vyro. Padavėjas nepritarė, išlėtė išvies. Jai buv

aukščiau už jį. Tiesa?

– Tiesa, – taė vikius, žiūdamas taurę. Hiti rūpes jai

į tamsų vakarėlio kampą sukūsdėjo: – Norėčiau pamatyti t

– Kokią? – paklausė ji. – Nusitačiusią?

– Turitų pavestojai nenusitašo, – patrausė jis. – Norit

norėtum su manimi pabendrauti? – užkėlė rankas jos

palaidinukę pėno ir pirštų. – Tiesiog išėjusi iš p

krūtį. Viena iš tų, kuri

Ar tu

ja, jeigu susidraugavai su ja, žinai, ūki, apsidėtoju, kaip k

nebuvo tikra, ar močiutei patiktų, kad šis viešas žurnalas jai s

– Ar tu su automobiliu? – paklausė ji.

Vadinau jį dėstytoju, o ne profesoriumi, nes nebuvau tikra, ar jis profesorius. Tą titulą universitetas suteikia personoms su įmantriais laipsniais. Abejojau, ar tokį turi Geibas. Vis neapsisprendžiau, ar jį vadinti daktaru Merfiu, ar ponu Merfiu, ar tiesiog Geibu. Jis neprisistatė, o programoje buvo nurodytas kaip Geibas Merfis. Jokių aiškesnių nuorodų. Nė vienas mūsų tuo nepasidomėjo, taigi išsisukdavau kreipdamasi į jį *atsiprašau* arba...

– Laba diena, – tariau atsainiai. – Samerė norėjo išlyginti man marškinėlius prieš paskaitą. Noriu atrodyti tinkamai aptarinėjant mano istoriją.

– Mes, rašytojai, linkę būti ekscentriški, – atsakė jis ir linktelėjo galvą į auditoriją, kad sektume paskui jį į vidų.

Geibui dingus už durų, jam skirta Samerės šypsena dingo. Ji vėl bakstelėjo man:

– Dar nebaigėm.

– Matau!

Nuėjom į auditoriją ir klestelėjome į savo krėslus. Nepavyko atsisėsti tyliai, krėslai buvo sunkūs ir aptraukti medžiaga. Atitraukdamos juos ir vėl prisitraukdamos, tylioje auditorijoje bildėjome. Netgi plepūs priešais mus sėdintys vaikinai įėjus Geibui nutilo. Dabar jie priekaištingai žvelgė į mus, lyg būtume penkiametės, per gedulo pamaldas bažnyčios klauptuose žaidžiančios kortomis.

Nekreipdamas dėmesio į šurmulį, Geibas tarė kelis pagiriamuosius žodžius tiems, kas išdrįso pirmieji pasidalyti savo istorijomis. Lyg mes būtume buvę savanoriai. Jis pervertė priešais sudėtus susegtus tekstus tikrindamas, ar ten visi. Per pirmąjį seminarą Geibas minėjo, kad dabar rašymo studentus apėmusi paranoja. Jie baiminasi, kad aptariant tekstus kas nors gali juos pavogti ir paskelbti internete. Todėl mums buvo liepta vieną teksto kopiją palikti bibliotekoje, kad ją galėtų perskaityti ir kiti studentai. O į se-

minarą istorijos kopijas reikėjo atnešti visiems bendramoksliams. Diskutuodami studentai turėjo žymėti savo pastabas ir vėliau kopijas su pastabomis grąžinti autoriui. Nekantravau sulaukti skambių pagyrų.

– Šiuos tekstus patys tokia tvarka sudėjote, todėl gražiai ir panagrinėsime vieną po kito, – aiškino Geibas. – Pradėkime nuo...

Pasigirdo beldimas į duris.

Karališkos auditorijos tyloje išgirdau savo atodūsi. Atsidūsėjau toli gražu ne patenkinta. Kas čia lyg iš medžio iškritęs braunasi į auditoriją tokią svarbią akimirką?

Geibas pakilo. Ne itin rangiai – kliudė gremėzdiškas krėslas ir apvalus pilvukas po marškinėliais „La Jolla“. Jis pravėrė duris ir ėmė tyliai šnekučiuotis su įsibrovėliu. Mudvi su Samere sėdėjome arčiausiai durų. Per petį spoksoti į Geibą negalėjome, – būtų buvę per daug akivaizdu, – užtat nugirdome kone visą pokalbį. Įsibrovėlis prašėsi į mūsų grupę. Geibas jam aiškino, kad viena vieta dar yra, bet kūrybinio rašymo grupė tarsi šeima, todėl kiti studentai turėtų tam pritarti. Įsibrovėlis patikino, kad dėl to nebus bėdos.

Atpažinau balsą. Tiksliau – toną. Indas buvo pasipūtęs, tačiau įsibrovėlio arogantiškumui nė jis neprilygo.

– Kaip jautiesi? – sukuždėjo Samerė, bet net jos kuždesys buvo valdingas ir garsus. – Ar šitaip jaudiniesi dėl teksto aptarimo? Tu visa išblyškusi. Na, tu ir šiaip išblyškusi, bet dabar, regis, net tavo strazdanos išbalo.

Tegalėjau išdaužti sausą „ačiū“. Ne, anaip tol nesijaučiau gerai. Gnaužiau raižyto stalo kraštą taip stipriai, kad nebūčiau nustebusi, jei būčiau susilaužiusi pirštus.

Įsibrovėlis buvo mano žirgų prižiūrėtojas.

Ir negalėjau leisti jam perskaityti savo istorijos.

2

– Turime naujoką, – pranešė Geibas, uždarydamas duris. Jis atitraukė savo krėslą stalo priekyje ir atsisėdo. – Galbūt galimą naujoką. Jis koridoriuje, piešia arklį. Apie ką mes kalbėjome?

Man užvis mažiausiai rūpėjo, ką kalbėjome. Geibas aptarė tekstų kritikos taisykles. Turėjau jo klausytis, o mintyse buvau koridoriuje su Hanteriu Alenu ir trukdžiau jam piešti, kad arklys išeitų kreivas šleivas.

Per pirmąjį seminarą mes visi, rodydami kūrybiškumą, piešėme arklį. Manau, Geibas manė, kad kiekvienas turime savą perspektyvą ir galime praturtinti kūrybinio rašymo grupę. Arogantiškasis indas išties turėjo retą perspektyvos jausmą. Jis nupiešė arklio užpakalį. Samerė nupiešė arklio papilvę, ir dar netiksliai. Jos arklys atrodė belytis ar bent jau neturėjo genitalijų, lyg kokia barbė ar kenas. Tačiau apie tokią perspektyvą pati nebūčiau pagalvojusi, ir man ji padarė įspūdį. Nesu menininkė, bet kuo nuoširdžiausiai stengiausi pavaizduoti šuoliuojantį žirgą – ne surengtose lenktynėse, o tiesiog lekiantį, pasiduodantį laukinei savo prigimčiai. Namie rytais pirmiausia pažvelgdavau pro langą, kur nuo miglių kildavo rūkas, ir stebėdavau lenktyniaujančius pirmamečius eržiliukus, ir jokių lažybų – tokia juk žirgų prigimtis.

Laikiau špygas, kad Hanterio nupieštas arklys grupei nepatiktų.

– Štai taip aptarsime vieni kitų darbus grupėje, – bubeno Geibas. – Mums reikia nuo pat pradžių suprasti šią eigą. Nuotaika auditorijoje labai svarbu, – tardamas šiuos žodžius, Geibas apžvelgė stalą, akys stabtelėjo ties kiekvienu mūsų, lyg jis pats būtų patyręs kūrybinio rašymo instruktorius. Veikiausiai jis metų metus Pietų Kalifornijos jaunių koledže* dirbo puse etato ir dėstė rašymą, kad galėtų finansuoti savo priklausomybę nuo banglentės. – Kad pasiektumėte geriausių rezultatų, jums reikia pasitikėti draugais. Jei nuotaika auditorijoje sugiš, jos pataisyti bus veik neįmanoma. Ar turite klausimų?

Jis nužvelgė mane, lyg aš būčiau užsisvajojusi. Kas, aš? Net nuraudau, nes troškau, kad Geibas apie mane susidarytų kuo geriausią nuomonę. Koledžas siūlydavo geriausiam rudens semestro kūrybinio rašymo pirmakursiui per pavasario semestrą atlikti praktiką vienoje didžiausių leidyklų. Tai būtų puiki proga užsikabinti ir ten įsidarbinti baigus studijas, o kada nors – net ir išleisti romaną. Be to, ta praktika buvo geriau apmokama nei mano darbas kavinėje, šis mane tik žudė. Ir nereikėtų dirbti stovint.

Geibas neatrodė esąs iš tų, darančių didžiulę įtaką praktikančių komitetui. Tačiau peržiūrėję mano darbų aplanką šio komiteto nariai galėtų Geibo pasiteirauti, ar su manim buvo lengva dirbti. Galbūt svarbiausias atrankos kriterijus buvo gebėjimas sutarti su kitais autoriais. Bet vėlgi... ar kas girdėjo, kad autoriai gerai sutartų? Prisiminkime Hemingvėjų ir Gertrūdą Stain, Hemingvėjų ir Ficdžeraldą arba, velniai rautų, Hemingvėjų ir visus kitus.

Vėl pasibeldė į duris, ir tarpduryje pasirodė žirgų prižiūrėtojas, tik be jojimo švarko ir kelnų. Jo akys buvo vaiskiai žydros, visai

* *Junior college (angl.)* – joje JAV baigus mokyklą studijuojama dvejus metus, įgyjama specialybė arba ruošiamasi ketverių metų koledžo studijoms.

kaip jo polo marškinėliai. Jį buvo galima apkaltinti tuštybe, sąmoningai pasirinkus tą spalvą; dėl nerūpestingos išvaizdos galėjai pamanyti, kad jis nesuka galvos, kaip atrodo. Ir vis dėlto jo tariamas atsainumas buvo kruopščiai apgalvotas.

Laukiau, kol mudviejų akys susitiks. Žinoma, jis mane pamatė. Mano plaukai buvo ilgi ir raudoni – tamsoje aš švytėdavau. Stovėdamas priešais mus Geibui iš dešinės, jis nužvelgė kiekvieną, visai kaip Geibas. Išskyrus mane.

– Prisistatyk, – tarė jam Geibas, – ir pasakyk, kodėl nori dirbti šioje grupėje. Įtikink mus. Tai tavo didžioji proga.

Hanteris linktelėjo.

– Aš – Hanteris Alenas.

Dauguma koledžo pirmakursių per tokį pristatymą drebintų kinkas. O Hanteris elgėsi taip, lyg pristatinėtų paties sukurtą savigalbos vaizdajuostę.

– Norėčiau patekti į šią grupę, nes rašymo grupės, kuriai priklausau dabar, laikas sutampa su chemijos paskaita. Negaliu būti dviejose vietose vienu metu, tokia strategija šioje aukštojo mokslo institucijoje nedėstoma. Mano tvarkaraštis sukniestas.

Vienas vaikinių prunkštelėjo Hanteriui nusikeikus. Kelios merginos aiktelėjo. Hanteris išmėgino Geibą. Jam patikdavo išmėginti žmones.

Išbandymą Geibas išlaikė. Jis nepakėlė antakių, tik atitraukęs krėslą atsisėdo, žvelgdamas į Hanterį ir leisdamas jam kalbėti.

– Be to, mano kambario draugai Manoharas su Brajenu, – Hanteris mostelėjo į indą ir jo draugą, – man užsiminė, kad grupėje dar yra laisvų vietų ir joje daug gražių merginų.

Jau visi vaikinai prapliupo juoktis, o mergina kitapus stalo šūktelėjo: „Tu priimtas!“

Samerė pasisuko į mane.

– Man jis patinka.

– Kurgi ne, – burbtelėjau.

Merginoms jis visuomet patiko. Įskaitant ir mane.

– Jūsų arklys, pone, – tarė Geibas.

Hanteris padavė Geibui lapą. Jam užteko drąsos išeinant išsišiepti mums per petį ir atsisveikinti dviem pirštais.

Geibas pažiūrėjo į piešinį ir iškėlė rodydamas mums. Visi palinko į priekį. Arklio pakinktai, – kamanos, vadelės, balnas, – viskas nupiešta, lyg jais būtų pabalnotas žirgas. Tik arklio nebuvo.

Čia buvo žinutė. Man. Jis – mano žirgų prižiūrėtojas, taip pastaruosius šešerius metus jis buvo erzinamas mokykloje. Pagaliau jis atsikratė mano šešėlio. Nebenorėjo būti taip vadinamas. Mano istorija jam nepatiks.

– Visi pritariantys, kad Hanteris Alenas prie mūsų prisidėtų, – tarė Geibas, – pakelkite ranką.

Visi pakėlė rankas, išskyrus mane.

Samerė atsisukusi garsiai paklausė:

– Kodėl nekeli rankos?

Vėliau su Samere pasikalbėsime apie taktiškumą ir paslaptis, nes kitaip, kas čia, po galais, dedasi.

O balsu pasakiau:

– Manau, mūsų jau ir taip daug. Čia pirmūnų bakalaurų grupė, mes stengiamės, kad studentų būtų nedaug. Užtenka dvylikos.

– Trylikos, – pataisė mane Geibas.

– Turi būti dvylika, – nenusileidau. – Ir mes jau sudarėme tekstų aptarimo tvarkaraštį.

Jutau, kaip Samerė spokso į mane iš šono: „Ar tu apsišniojusi?“

Pakėliau balsą, kad nustelbčiau vaikinų juoką kitapus stalo.

– Aš studijuoju ir dirbu. Man svarbu, kad gaučiau geriausią ko-kybę už savo sunkiai uždirbtus pinigus.

Samerė numojo į mane ranka ir kreipėsi į Geibą:
– Ar galiu gauti Erinų balsą?
– Ne, – atsakė Geibas.
– O gal galiu balsuoti du kartus? – paklausė Brajenas.
Grupė kikenė. Manoharas piktai dėbelėjo į Brajeną.
– Jis mano kambario draugas! – Manoharui rėžė Brajenas. –
Vien dėl to, kad aš gėjus, man nebūtinai patinka visi vyrai, iškrypėli.
Hanteris pravėrė duris ir įkišo galvą.
– Apsimesiu, kad to negirdėjau, – jis vėl uždarė duris.
– Vis tiek dauguma, – tarė Geibas. – Regis, turime trylikimą stu-
dentą. – Jis dirstelėjo į mane ir suglumęs papūtė lūpas.

Pasigirdus skystiems plojimams jis vėl atitraukė savo krėslą ir nuėjo pakviesti Hanterio. Nepertraukiamai cypė smuikai lyg prieš pat kruviną siaubo filmo kulminaciją, nors nemanau, kad juos dar kas nors girdėjo. Mano smuikus nustelbė garsėjantys plojimai, Geibui atsivedus Hanterį. Geibas atsėdėjo stalo priekyje ir parodė jam vienintelę laisvą vietą gale.

Apeidamas stalą Hanteris stabtelėjo ir pliaukštelėjo per pakaušį Manoharui ir Brajenui: „Neįspėjote manęs apie arklį.“

Brajenas norėjo jam grybštelėti nesikeldamas nuo krėslo, bet Hanteris paspartino žingsnį ir pasprukęs vėl jį sulėtino. Pagaliau plumptelėjo į patogų krėslą stalo gale, lyg visa ši scena būtų iš jo atėmusi daug jėgų. Atsirėmęs į vieną ranktūrį, pašnairavo iš po savo šviesių plaukų sruogos į merginą iš dešinės ir pasakė gana garsiai, kad visi girdėtų: „Aš taip džiaugiuosi čia būdamas.“ Vaikinai nusi-
kvatojo, merginos sukikeno, nejaukoka tyla suiro, o išsigandę nau-
jokėliai virto darnia rašymo grupe – ir vien dėl to, kad prie mūsų prisidėjo Hanteris.

Geibas vėl užsiėmė popieriais. Naujam studentui reikėjo mūsų tekstų. Kailas, vaikas, kurio istoriją šiandien turėjome nagrinėti

ti, papildomos kopijos neturėjo. Neturėjo nė kita mergina. Aš ją turėjau, tik neketinau prisipažinti. Bet tai buvo nesvarbu. Izabelė, mergina šalia Hanterio, jau buvo perskaičiusi istorijas bibliotekoje, – tai padaryti turėjome visi, – ir pastūmė jam savo kopijas.

– Nors jau aiškinau, vis tiek pakartosiu, – kalbėjo Geibas. – Kai aptariamas jūsų tekstas, diskusijoje nedalyvaujate. Kūrybinis rašymas – labai asmeniška. Mes linkę gintis dažniau, nei manome. Jei jums būtų leista atsakyti į kolegų rašytojų nuomonę, diskusija greitai virstų ginču. Turėsite progos atsakyti į kritiką tik pačioje pabaigoje.

Geibas vis nenutilo. Paminėjo, kad pirmiausia aptarsime Kailo istoriją, paskui antros merginos. Prieš dešimt minučių būčiau lengviau atsikvėpusi, kad nesu pirma. Dabar man reikėjo du trečdalius paskaitos kankintis, kol Hanteris perskaitys mano tekstą. Apsimečiau, kad susitelčiau į Kailo rašinį, o pati akies krašteliais stebėjau Hanterį. Jis pervertė visus tris tekstus. Į vieno pavadinimą spoksojo ilgiau. Arba į autoriaus vardą. Ištraukė jį ir pakišo po apačia.

Stengiausi sąžiningai įvertinti pirmąsias dvi istorijas. Buvau perskaičiusi jas bibliotekoje ir parašiusi pastabų. Tekstai buvo ne mano skonio. Kailo istorija buvo pasakojama vilko, kurio ekosistema nyksta, akimis. Gamtos apokalipsės pasaka, nors iš miško aprašymo ir Kailo akcento galėjau nuspėti, kad jis retai kada domėjosi pasauliu už Bruklino ribų. Merginos istorija buvo apie senį kavinėje, jis apgailestavo dėl visko, ko gyvenime nepadarė. Būčiau užsnūdusi, jei senis nebūtų vartojęs tiek daug kofeino. Tačiau argumentuota kritika seminare taip pat buvo vertinama, todėl dėl istorijų autorių ir savo praktikos pasistengiau kalbėti motyvuotai, nors

drebantis mano balsas Hanteriui išdavė, kad mano širdis laukiant savo eilės vartosi kūliais.

Pagaliau visi iš savo popierių išsitraukė „Beveik ledi“ ir pasidėjo ant viršaus. Pilvas susisuko kaip pakilus į aukščiausių linksmųjų kalnelių tašką ir kone garmant į apačią. Hanterio galva buvo palinkusi. Gal ir nebuvo prieš tai permetęs akimis mano teksto, bet dabar jį tikrai skaitė.

– Manoharai, – tarė Geibas, – kodėl nepradėjus tau?

Manoharas dirstelėjo į mane kvilvai vaipydamasis. Prasideda.

– Pirmiausia man reikia kai ką pasitikrinti, – kostelėjo jis. – Ar gerai perskaičiau? Tas kapitonas Vanderslaisas neteko savo vertingųjų šeimos brangakmenių, – jis parodė ore kabutes, – pašautas per karą? Argi čia ne iš Hemingvėjaus „Fiestos“ nugvelbta?

– Meldžiu atleisti, – išdidžiai atsiliepiu. – Tavo nuomone, negalima rašyti, kad kažkas tavo scenoje perėjo gatvę, nes apie tai jau rašė Džeimsas Džoisas. Negi literatūroje gali būti tik vienas veikėjas, pašautas į tarpkojį?

Visi aplink stalą palinko į priekį. Mano pyktis buvo nukreiptas į Manoharą, akies krašteliu mačiau ir kitus, jaučiau, kaip auditorijoje kaista oras. Tik Hanteris atsipūtęs sėdėjo prašmatniame krėslė ir skaitė mano istoriją kaip visada šaltakraujiškas.

– Terminą „literatūra“ ką tik pavartojai labai laisvai, – tarė Manoharas, pirštais piešdamas dar daugiau kabučių. – Šis tekstas primena meilės romaną. – Jis atmetė per petį savo įsivaizduojamus ilgus plaukus. – Pro arkinį langą ji pamatė kiemo pakraštyje jį ir suprato, kad ten jis – tas vienintelis, jos žirgų prižiūrėtojas.

– Ar daug meilės romanų esi perskaitęs? – paklausė jo Samerė.

Keli vaikinai suprunksėtė. Būčiau nusišypsojusi ir aš, bet buvau arti mirties.

Manoharas, nors skaisčiai išraudo, sukikeno.

– Aš... – išsižiojo jis.

– Juk tau savo vertinimą reikia kaip nors pagrįsti, ar ne taip? – Samerei nebuvo juokinga.

Man nepatiko, kad ji, mane užtardama, įsiterpė be eilės ir gali užsitraukti Geibo nemalonę. Kita vertus, Samerė buvo kur kas dailesnė už mane, ant jos sunkiau supykti. Kol ji varė savo tiradą, Manoharas tik galvą kraipė.

– Visi žino, kaip rašomi meilės romanai... – vėl išsižiojo jis.

– Ne, nežino. Jei nė vieno neskaite, – užsispyrė ji.

Manoharas pertraukė Samerę:

– Tenorių pasakyti, kad tokiam mėšlui nėra vietos pirmūnų bakalaurų kūrybinio rašymo seminare, – sakinio pabaigoje jo balsas sustiprėjo, nes kelios merginos žioptelėjo jam ištarus *mėšlas*. – Žinau, taip manau ne vienas. Kūrybinio rašymo seminarui nereikėtų rašyti meilės romano.

– O aš nežinojau, – išlemenau stengdamasi, kad mano balsas būtų ramus ir iš akių neištrykštų pykčio ašaros.

– Kaip galėjai nežinoti? – nesiliovė jis. – Argi mokykloje iš tavęs nesišaipė, kad rašai meilės romanus? Kad juos skaitai?

– Žinoma, šaipėsi, – trinktelėjau ranka per stalą. Visi krūptelėjo, krūptelėjau ir pati. Patraukiau ranką nuo stalo ir ją prisėdau. – Klydau tikėdamasi, kad koledže nebus tokių šmikių. Apšaugok viešpatie, kad siekčiau karjeros rašydama meilės romanus. Jie sudaro tik penkiasdešimt tris procentus visų knygų minkštais viršeliais rinkos. Man labai nepatiktų gauti nuolatinės pajamos, kol jūs gyvensite tėvų pusrūsiuose ir rašysite romanus apie pastipusius vilkus... – ironizavau.

– Ei! – suriko Kailas.

– ...gausite neigiamus atsakymus iš „The New Yorker“ ir pjausitysitės venas.